

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๖๑ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๓๒๘

ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๓๐๖/๑๕๖๒๔
ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ และเอกสารประกอบ

ตามที่แจ้งว่ารองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นหน่วยงานหลักรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๖๑ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม

/ จึงเรียน ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการ
คุ้มครองผู้บริโภคทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทางเว็บไซต์
ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ ๓.ค. 2555

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (ฮิตาร์ตัน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (U013/YuWD)

นอ. ๓ / ๓๓ / ๕๕
ผอ.กลุ่ม ๕ / ๓๓ / ๕๕
จนท. โทรโทร ๕ / ๓๓ / ๕๕
จนท. พิมพ์/ทาน / /

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ
ในเรื่องที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ
เรื่อง “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๖๑ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐”

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๖๑ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลัก ได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) กระทรวงยุติธรรม (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองบังคับการปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม ได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

๑. การเร่งรัดการตราพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค โดยนำร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ที่ได้ผ่านวุฒิสภา และได้ส่งให้สภาผู้แทนราษฎรแล้ว เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาในรัฐสภา และมีกฎหมายออกบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ ที่กำหนดให้มีการดำเนินการภายหลังรัฐบาลประกาศนโยบายไม่เกิน ๑ ปี	ที่ประชุมเห็นว่าเป็นเรื่องที่รัฐบาลควรต้องเร่งรัดให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ได้ตรวจสอบระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว พบว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ได้บรรจุอยู่ในวาระเรื่องด่วน เรื่องที่ ๑ พิจารณากรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
๒. การเป็นผู้นำระดับอาเซียนในการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเร่งรัดและสนับสนุนให้มีการพิจารณาเพื่อผ่านร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระ	ที่ประชุมมีความเห็นเช่นเดียวกับข้อที่ ๑ ประเด็นอาเซียน นั้น สคบ. ได้รับนโยบายจากรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวรวัจน์

เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค อันเป็นหลักประกันแก่ผู้บริโภคไทย และเป็นแบบอย่างเชิงสัญลักษณ์ของความเป็นผู้นำในประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน และในระดับนานาชาติต่อไป	เอื้ออภิญญกุล) ให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมทุกๆ ด้านเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
๓. การแสดงเจตจำนงในการสนับสนุนบทบาทของภาคประชาชนในการเสนอร่างกฎหมายสู่รัฐสภาอย่างจริงจัง การผ่านพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค จะทำให้เจตจำนงดังกล่าวได้รับการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายฉบับแรกที่มีการเสนอรายชื่อ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย โดยภาคประชาชนและรัฐบาลได้ให้การรับรองเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔	ที่ประชุมมีความเห็นเช่นเดียวกับข้อที่ ๑
๔. การเร่งสร้างความเข้าใจเรื่ององค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคให้ประชาชนและผู้บริโภคทราบ โดยให้มีการดำเนินการ ดังนี้ ๔.๑ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนากลไกรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ๔.๒ สนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติภารกิจขององค์กรผู้บริโภค นำร่องการบริหารจัดการเครือข่ายองค์กรผู้บริโภคในรูปแบบองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ๔.๓ สนับสนุนให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสนับสนุนงบประมาณและดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค ร่วมกับองค์กรผู้บริโภคทั่วประเทศ ในฐานะเครือข่ายทำงานคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในทุกระดับ	ที่ประชุมเห็นว่าในประเด็นนี้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องร่วมมือกันในการดำเนินการสร้างความเข้าใจเรื่อง องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ประชาชนและผู้บริโภคได้ทราบ ซึ่งในส่วนของ สคบ. ได้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้บริโภคทราบในเบื้องต้นแล้ว โดยวิธีการต่างๆ ซึ่งรวมถึงการส่งเจ้าหน้าที่ไปบรรยายให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้บริโภคผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกโรงเรียน รวมถึงผ่านทางหนังสือพิมพ์ทางวิทยุ และโทรทัศน์ สคบ. เห็นว่าทุกหน่วยงานควรต้องร่วมมือกันในการดำเนินการ โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ และขับเคลื่อนมาตรการต่างๆ ไปพร้อมกันอย่างเป็นระบบ

	ในส่วนของด้านงบประมาณ สคบ. เห็นว่า งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาระหน้าที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ภายใต้ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณและจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอ สคบ. ได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายในระดับต่างๆ มากมาย เช่น การจัดตั้งชมรมคุ้มครองผู้บริโภคภายในสถานศึกษา รวมถึงได้กระจายอำนาจในการคุ้มครองผู้บริโภคไปยังส่วนภูมิภาค โดยได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในจังหวัดทุกจังหวัด ในส่วนท้องถิ่น ได้อาศัยกลไกที่มีอยู่ของเทศบาล และ อบต. ในการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเทศบาลและ อบต. โดยมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการแก้ไขปัญหาของผู้บริโภคในท้องถิ่นของตนได้
๕. การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในปัจจุบันในประเด็น ดังนี้ ๕.๑ ขยายสิทธิผู้บริโภคในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สอดคล้องกับแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคของสหประชาชาติ และสภาพปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคในปัจจุบัน ๕.๒ ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และคณะกรรมการเฉพาะเรื่องให้มีตัวแทนผู้บริโภคในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยผู้แทนผู้บริโภคให้มาจากองค์กรผู้บริโภค ได้คัดเลือกกันเองหรือมาจากองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค	สคบ. เห็นว่าแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ผ่านมาได้ดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของแนวทางในการคุ้มครองผู้บริโภคของสหประชาชาติที่จะไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างผู้บริโภคที่เป็นคนไทยหรือที่เป็นชาวต่างชาติ สคบ. เห็นว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ นอกจากจะประกอบไปด้วยผู้แทนจากส่วนราชการต่างๆ แล้ว ยังมีส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๘ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง การที่จะให้มีการกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่มาจากส่วนของผู้แทนจากภาคประชาชนนั้น ในเบื้องต้นเป็นแนวคิดที่ดี แต่คงต้อง

๕.๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหน่วยงานกลางที่ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Services) ในการจัดการและประสานงาน ชี้แจงผลการดำเนินการให้ผู้บริโภคทราบผล เพื่อลดภาระต้นทุนในการร้องเรียนของผู้บริโภคจากการที่ต้องเดินทางไปยังที่ต่างๆ เมื่อเรื่องที่ร้องเรียนไม่ตรงกับความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยการกำหนดเพิ่มเติมให้มีกระบวนการสรรหากรรมการในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิเช่นเดียวกับที่มีปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ได้มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการขายตรง ที่ต้องมีสัดส่วนมาจากผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ สคบ. จะรับข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณา หากมีการแก้ไขกฎหมายในภายหลัง สคบ. ขอเรียนให้ทราบว่า เนื่องจาก สคบ. เป็นหน่วยงานกลางในการคุ้มครองผู้บริโภค ดังนั้น การรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่ผ่านมาของ สคบ. ได้ดำเนินการในลักษณะของการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จอยู่แล้ว กล่าวคือ สคบ. รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคทุกเรื่อง แม้ว่าเรื่องดังกล่าวจะไม่ได้อยู่ในอำนาจหรือความรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย สคบ. ก็จะดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไป รวมถึงเมื่อ สคบ. ได้รับทราบผลการพิจารณาก็จะดำเนินการแจ้งให้ผู้ร้องรับทราบผลด้วย เพราะถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้รับบริการ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมได้ให้ความเห็นว่าการใช้รูปแบบการร้องเรียนแบบเบ็ดเสร็จ One Stop Services เป็นเรื่องที่ดี แต่ต้องพิจารณาให้เหมาะสม เพราะมีทั้งข้อดีและข้อเสีย หากไม่มีทรัพยากรบุคลากร และงบประมาณที่เพียงพอก็จะทำให้เกิดปัญหาได้ เพราะ สคบ. จะมีเรื่องร้องเรียนเพิ่มมากขึ้น ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานขึ้น มีขั้นตอนที่มากขึ้น และงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น สคบ. จะรับไหวหรือไม่
---	---

๕.๔ กำหนดให้สมาคมและมูลนิธิได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค ๕.๕ กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองผู้บริโภคที่ไม่เป็นนิติบุคคลให้มีบทบาทในการคุ้มครองผู้บริโภค	ในปัจจุบันการให้ผู้บริโภคสามารถใช้สิทธิร้องเรียนกับหน่วยงานหลายหน่วยงานจะเป็นข้อดีมากกว่า เพราะแต่ละหน่วยงานจะมีงบประมาณของตนเอง หากมีเรื่องร้องเรียนไม่มากแต่ละหน่วยงานก็สามารถดำเนินการเองได้ การร่วมมือกันใช้การประสานงานของแต่ละเครือข่ายก็สามารถช่วยกันให้งานรับเรื่องร้องเรียนสามารถดำเนินไปได้ หากมีการปรับเปลี่ยนให้ สคบ. เป็นหน่วยงานกลางที่ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Services) สคบ. อาจจะไม่สามารถดำเนินการได้ จากสภาพการณ์ในปัจจุบันเห็นว่าควรช่วยกันไปก่อน และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อน จนกว่าจะมีการแก้ไขหรือพัฒนาระบบที่ดีขึ้น มีงบประมาณที่ไม่จำกัดและมีบุคลากรที่เพียงพอ สคบ. ขอเรียนว่า ในกฎหมายปัจจุบัน สมาคมที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีผู้บริโภคแทนผู้บริโภคได้ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ ในส่วนของมูลนิธิได้มีร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค (ฉบับที่ . .) พ.ศ. ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีผู้บริโภคแทนผู้บริโภคได้ ส่วนกรณีค่าฤชาธรรมเนียมศาลในคดีผู้บริโภคซึ่งดำเนินคดีโดยผู้บริโภคหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภคให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ สคบ. ขอเรียนว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และ สคบ. ถือเป็นนโยบายสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการเร่งรัดในการสร้างเครือข่ายด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับ
---	---

๕.๖ ปรับปรุงมาตรการจัดการสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้า หรือให้ส่งคืนออกนอกราชอาณาจักรในกรณีที่เป็นสินค้านำเข้า ๕.๗ เพิ่มการคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคในแนวทางเดียวกับการจัดการสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค ๕.๘ ยกกระตบการคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา โดยปรับปรุงมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา ให้มีฐานะเป็นกฎหมายกลางในภาพรวม	ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกป้องสิทธิของตนในฐานะผู้บริโภค ซึ่งในปัจจุบัน มีการดำเนินการสร้างเครือข่ายด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในสถานศึกษา ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการศึกษานอกโรงเรียน และยังขยายผลไปสู่การจัดตั้งเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัดอีกด้วย สคบ. ได้เสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ในกรณีดังกล่าวแล้ว โดยร่างแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคดังกล่าว คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว และได้บรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ในวาระเรื่องที่ประชุมเห็นชอบให้เลื่อนขึ้นมาพิจารณา ก่อน ผลการดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๕.๖ สคบ. ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายมีลักษณะพิเศษ คือ เป็นกฎหมายกลางในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค โดยคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา ด้านฉลากสินค้า ด้านสัญญา รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านอื่นๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น เมื่อมีการละเมิดสิทธิผู้บริโภคเกิดขึ้น และไม่มีหน่วยงานเฉพาะสามารถดำเนินการได้ การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค ก็จะต้องใช้รูปแบบและวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมาย อีกทั้งในบางกรณีกฎหมายบางฉบับก็ให้น่าบทยุติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านการโฆษณามาใช้บังคับแก่การควบคุมการโฆษณานั้นๆ โดยอนุโลม เช่น พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒
---	---

๕.๙ ให้มีกระบวนการระงับข้อพิพาท เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการชดเชยที่รวดเร็วและเป็นธรรมเพื่อไม่ให้ผู้บริโภคเสียเปรียบ	ในประเด็นการยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการโฆษณา สคบ. ก็ได้มีการทำบันทึกความตกลง การดำเนินงานร่วมกันกับสำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา (อย.) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (บก.ปคบ.) และ สคบ. ได้มีการตั้ง อนุกรรมการให้ความเห็นตรวจสอบข้อความสินค้าและบริการ ดูแลเรื่องการตรวจสอบการโฆษณา ผู้แทน อย. ให้ความเห็นว่า ในปัจจุบัน อย. มีกฎหมายในความดูแล จำนวน ๑๐ ฉบับ และมี กฎหมายที่บัญญัติถึงการโฆษณา ประมาณ ๘ ฉบับ แต่ เนื่องจากมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง ผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติจำกัดอำนาจไว้ว่า กรณีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้บังคับตามกฎหมายนั้น สคบ. จะเข้าไปดำเนินการไม่ได้ และอาจจะมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวกับการโฆษณา เรื่องโฆษณามีอยู่ในหน่วยงานทั่วไปในส่วนราชการ ประเด็นเรื่องให้ สคบ. พัฒนากฎหมายให้เป็นกฎหมายกลาง ก็เห็นควรให้รวบรวมกฎหมายของหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการโฆษณาแล้วนำมาเขียนเป็นกฎหมายกลาง ผลการดำเนินการของ สคบ. เช่นเดียวกับข้อ ๕.๖ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมได้ให้ความเห็นว่า กระบวนการระงับข้อพิพาทศาลแตกต่างจากหน่วยงานอื่น กล่าวคือ การระงับข้อพิพาทของศาลถือเป็นที่สุดท้ายของ กระบวนการยุติธรรม ผู้เสียหายไม่มีทางออก ไม่มีทางเลือกแล้ว ศาลเห็นว่าผู้บริโภคไม่มีความรู้ มีฐานะยากจน จึงจัดให้มี เจ้าพนักงานคดีช่วยแนะนำในการร่างฟ้อง แนะนำเรื่อง การรวบรวมพยานหลักฐานไม่ต้องมีทนาย ให้ผู้บริโภค ได้รับการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมศาล ส่วนเรื่องการไกล่เกลี่ย ศาลก็มีกระบวนการระงับข้อพิพาททุกชั้นศาล
---	--

๕.๑๐ ปรับปรุงบทกำหนดโทษ โดยเพิ่ม เพดานโทษสูงสุดให้เหมาะสมกับระดับความเสียหาย และสถานการณ์ในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งใน กรณีผู้ประกอบการธุรกิจที่ก่อปัญหาซ้ำซาก	ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวง ยุติธรรม ให้ความเห็นว่า ประเด็นเรื่องการรับเรื่อง ร้องเรียน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีการกิจอำนวย ความยุติธรรมอยู่แล้ว มีการรับเรื่องร้องเรียนทุกเรื่อง และส่งต่อ สคบ. และหากประสงค์จะฟ้องคดีก็มีทนาย ช่วยฟ้องคดีให้ ผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดให้ความเห็นว่า ควรแก้กฎหมายเรื่องการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยให้นำ แนวทางตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอม ข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๕ โดยเมื่อมี การทำสัญญาประนีประนอมยอมความ หากมีการผิดสัญญา ก็ให้ยื่นคำร้องต่อศาลให้ออกคำสั่งบังคับตามสัญญา ประนีประนอมยอมความ โดยการนำกฎหมายว่าด้วย อนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับโดยอนุโลม ก็จะเป็น การสะดวกรวดเร็วในการบังคับใช้กฎหมาย สคบ. มีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ โดยในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ผู้บริโภค (ฉบับที่ .) พ.ศ. ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาเสร็จแล้วได้มีการแก้ไขเพิ่มโทษในกรณีที่ ผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครอง ผู้บริโภคที่เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ ผู้บริโภค อีกทั้งกรมกฤษฎีกาพิจารณาว่าพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ .) พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร ได้ให้ข้อสังเกตของกรมกฤษฎีกาว่าในการแก้ไขพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ในครั้งต่อไป ควรแก้ไข บทกำหนดโทษให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและ การกระทำของผู้ประกอบธุรกิจมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค เป็นจำนวนมาก
--	---

	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมได้ให้ความเห็นว่า หากมีการกำหนดโทษขั้นต่ำไว้สูง ศาลก็จะใช้ดุลพินิจได้ยาก การแก้กฎหมายโดยไม่คำนึงถึงดุลพินิจก็จะมีข้อเสีย การลงโทษปรับของศาลอยู่ที่ดุลพินิจของศาล ผู้แทน อย. ให้ความเห็นว่า พระราชบัญญัติ เครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๗ ให้นำบทบัญญัติ ของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ในส่วนที่ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านการโฆษณามาใช้ บังคับแก่การโฆษณาเครื่องสำอางโดยอนุโลม ตอนนี้ มีปัญหาเรื่องการบังคับใช้ คือ เรื่องการเปรียบเทียบปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีผู้มาเปรียบเทียบปรับน้อยมาก เนื่องจากเป็นโทษที่สูง จะมีเฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่ ๆ เท่านั้นที่ไม่อยากให้เป็นคดีจึงยินยอมเปรียบเทียบปรับ ตอนนี้ได้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ก็มีความกังวลว่าเมื่อเรื่องถึงศาลอาจจะมีการปรับในอัตราที่ต่ำ
๖. ประเด็นเพิ่มเติมกรณีการมีองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจะเป็นการซ้ำซ้อนกับ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมให้ความเห็นว่า องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคตั้งขึ้นตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ใช้อำนาจหน้าที่ เชีงนโยบาย ส่วน สคบ. ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ อำนาจหน้าที่หลัก คือ เป็นหน่วยงานปฏิบัติ อำนาจจึงไม่ซ้ำซ้อนกัน และเมื่อพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง ผู้บริโภคมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ถ้าหากมีอำนาจ ซ้ำซ้อนกัน สคบ. ก็ต้องปรับอำนาจไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ให้ความเห็นว่า เมื่อมีการจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อ การคุ้มครองผู้บริโภค จะมีผลกระทบต่อ สคบ. สคบ. จึงควรจะต้องปรับเปลี่ยนและทบทวนบทบาทภารกิจ

	ผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดให้ความเห็นว่า ในร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. มาตรา ๑๙ (๕) ระบุให้อำนาจคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจความเห็นในการดำเนินคดี และส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีแทนตามที่เห็นสมควร เมื่อเทียบการทำงานของคณะกรรมการชุดนี้กับคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๙ จะเหมือนกัน ซึ่งเท่ากับว่าคณะกรรมการชุดนี้ทำงานซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในเรื่องการดำเนินคดีในศาล
๗. ประเด็นเพิ่มเติม กรณีองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจในการฟ้องคดี จะถือว่าขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๑ หรือไม่	ผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดให้ความเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๖๑ บัญญัติให้มืองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่ให้ความเห็นต่างๆ กำหนดมาตรการตรวจสอบ ทำรายงานในการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งหน้าที่เหล่านี้ ก็คือการทำหนดนโยบายเป็นหลัก ซึ่งหมายถึง เป็นผู้ควบคุมดูแล แต่ในร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. มาตรา ๑๙ (๕) ระบุให้อำนาจคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจความเห็นในการดำเนินคดี และส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีแทนตามที่เห็นสมควร ดังนั้น การให้อำนาจคณะกรรมการความเห็นให้ดำเนินคดีต่อศาล น่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๑ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไม่ได้ให้อำนาจในส่วนนี้ไว้ และพนักงานอัยการไม่มีอำนาจเข้าไปเกี่ยวข้องในการดำเนินคดีแทนตามร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. มาตรา ๑๙ (๕) ได้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕๓๐ 2555

ผอ. ๑. ๒๓. ๕๕
ผอ.กลุ่ม
จนท. ๒ / ๓๐ / ๕๕
จนท.พิมพ์/ทาน...../...../.....